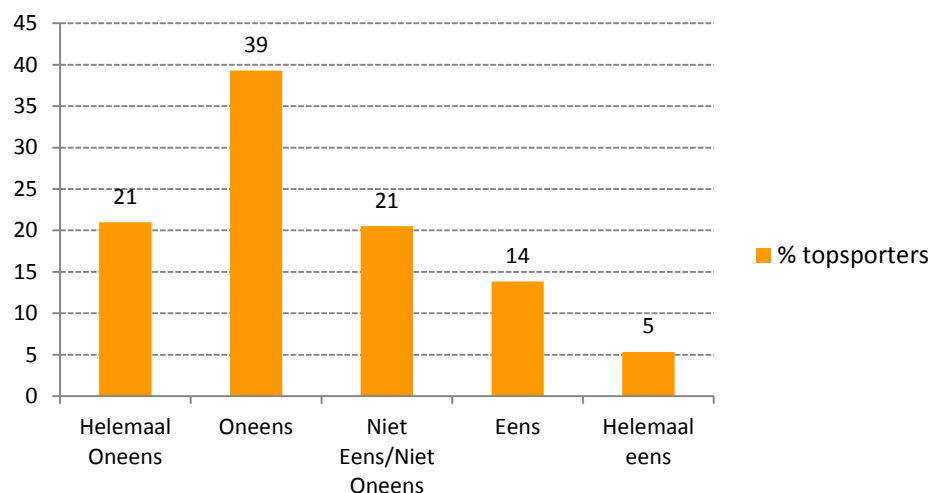

4-meting Topsportklimaat – Factsheet Topsportcultuur

Topsportklimaat: 'De beïnvloedbare maatschappelijke en sportorganisatorische omgeving waarin sporters zich tot topsporters kunnen ontwikkelen en prestaties kunnen leveren op het hoogste niveau in hun tak van sport.'

Maatschappelijk perspectief op topsport

Topsport wordt in Nederland als een volwaardig beroep gezien

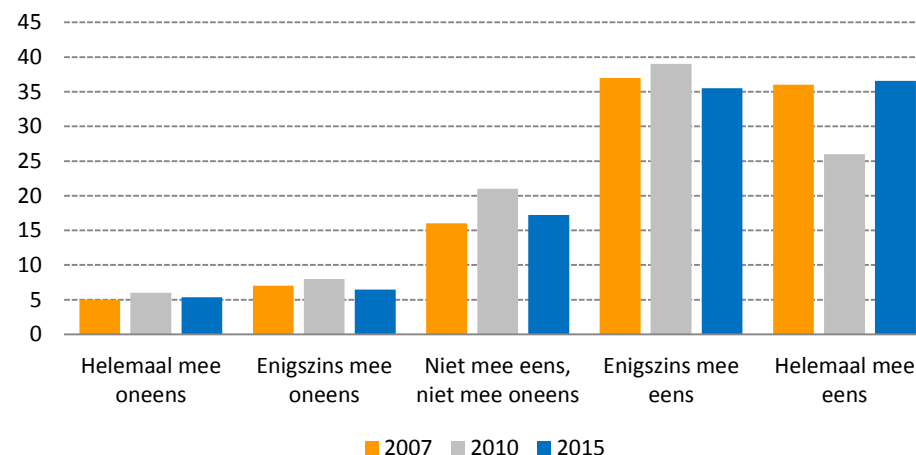

In 2015 geeft 60% van de topsporters aan dat topsport in Nederland niet als volwaardig beroep wordt gezien.

De rol van sport in de maatschappij wordt ondergewaardeerd. We maken die niet genoeg zichtbaar met sport als geheel.

Technisch directeur

Mening van de Nederlandse bevolking over de stelling 'Topsporter zijn vind ik een echt beroep' (in procenten)

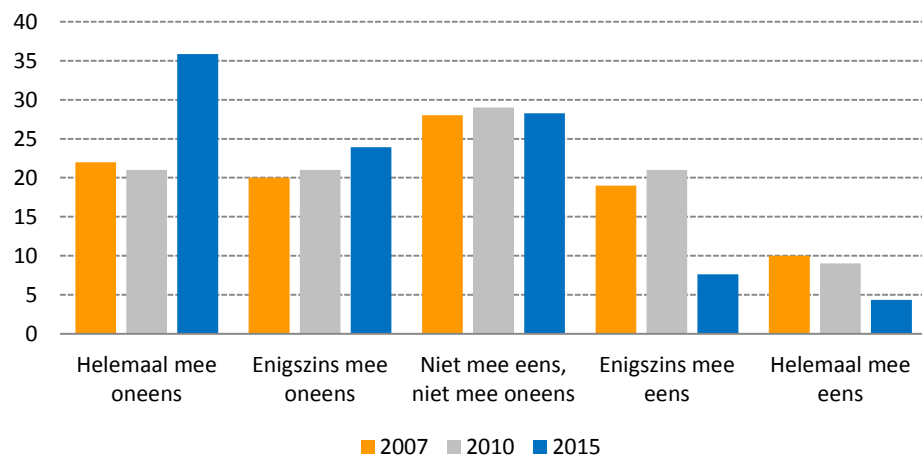
De Nederlandse bevolking is in 2015 minder positief over de waarde van de Nederlandse topsport(prestaties). Waar ongeveer evenveel mensen in 2015 het zijn van topsporter een echt beroep vinden als in 2011, is een kleiner gedeelte in 2015 (12%) het er (helemaal) mee eens dat een Olympische medaille net zo waardevol is als een schooldiploma dan in 2011 (30% (helemaal) mee eens).

Als je in Nederland je kop boven het maaiveld uitsteekt wordt ie eraf gehakt. Je wordt een beetje als buitenbeentje gezien, totdat je het maakt. Dan staan ze vooraan.

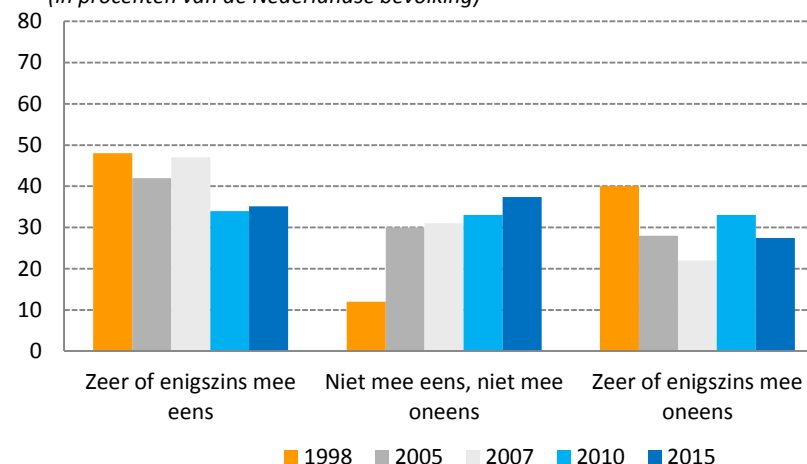
Talent CTO

4-meting Topsportklimaat – Factsheet Topsportcultuur

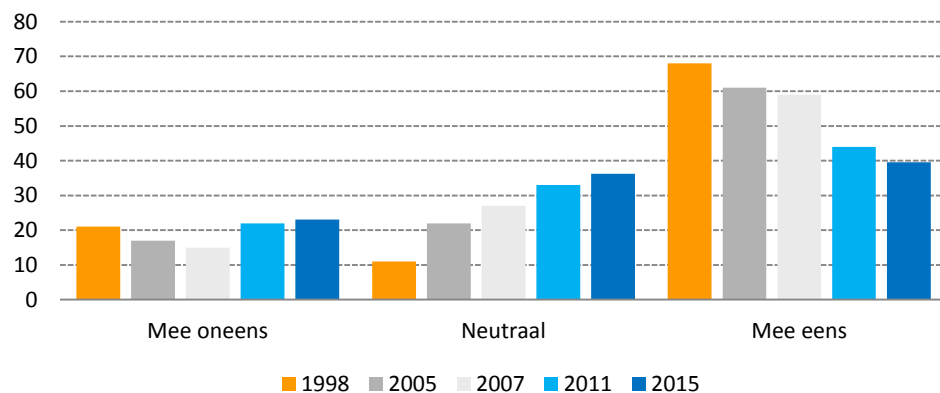
Mening van de Nederlandse bevolking over de stelling: 'Een Olympische medaille is net zo waardevol als een schooldiploma' (in procenten)

Mening van de Nederlandse bevolking over de stelling: 'De Nederlandse overheid moet meer geld voor topsport beschikbaar stellen' (in procenten van de Nederlandse bevolking)

Mening van de Nederlandse bevolking over de stelling: 'Als Nederlanders een Olympische medaille of wereldkampioenschap winnen, heeft dat een positieve invloed op mij' (in procenten)

Een steeds kleiner deel van de Nederlandse bevolking is het er mee eens dat het winnen van een Olympische medaille of een Wereldkampioenschap door Nederlandse sporters een positieve invloed op hen heeft. Deze trend doet zich ook voor bij de vraag of de Nederlandse overheid meer geld voor topsport beschikbaar moet stellen en bij de vraag of Nederland de ambitie moet hebben om in het medailleklassement van de Olympische Spelen bij de beste tien te eindigen.

TeamNL kan beter gepositioneerd worden door bijvoorbeeld hetzelfde jack te dragen. Dit is aan NOC*NSF samen met de sportbonden. De suppliers/partners van NOC*NSF moeten veel meer het Olympische/Oranje gevoel uitdragen.

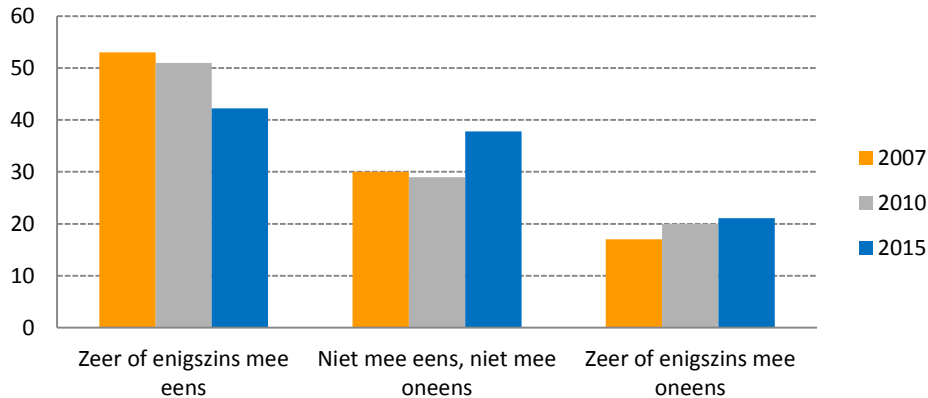
Coaches

Je kan misschien de sporters ook opleiden om zichzelf meer te verkopen om zich het publiek aan hen te binden.

Topsporter CTO

4-meting Topsportklimaat – Factsheet Topsportcultuur

Mening van de Nederlandse bevolking op de stelling: 'Nederland moet de ambitie hebben om in het medailleklassement van de Olympische Spelen bij de beste tien te eindigen' (in procenten)

Elk weekend moet er iemand op het toneel staan. Elke dag wordt er gesport maar veel sporten krijgen nu alleen op de Olympische Spelen hun '5 minutes of fame'. TeamNL is breder dan 300 atleten, het zou moeten gaan om 16 miljoen Nederlanders. Waarom kan je niet overal een TeamNL shirt kopen?

Coaches

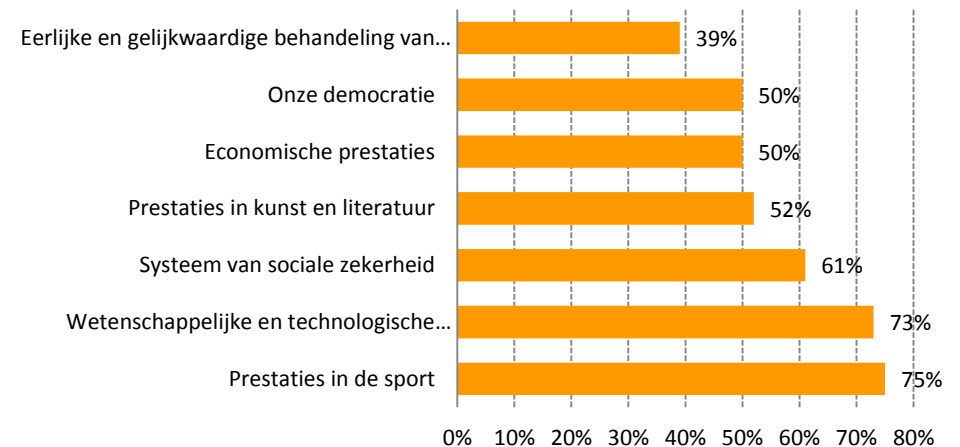
Maatschappelijke impact topsportprestaties

Om voorgaande gegevens te duiden is aanvullend literatuuronderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat Nederland – samen met Duitsland – internationaal gezien relatief laag scoort als het gaat om het onderschrijven van nationale verbondenheid en/of trots. Maar het lijkt daarbij vooral te gaan om een vorm van anti-patriottisme en

¹ Elling, A., Van Hilvoorde, I. & Van den Dool, R. (2010) – *Topsport als motor voor nationale trots?* in Sport & Strategie, oktober 2010

een zekere schroom om jezelf 'trots' te noemen. Nationale identificatie krijgt vooral vorm op expressieve, feestelijke wijze (zoals bij Koningsdagfestiviteiten en internationale schaats- en voetbalkampioenschappen)¹.

Bijdrage van verschillende factoren van nationale trots

■ Volwassen bevolking, in procenten (helemaal) mee eens. Gemiddelde van 27 metingen in de periode 2008 - 2010

In vergelijking met andere sectoren in Nederland hebben de nationale prestaties in de sport de grootste bijdrage aan het gevoel van nationale trots. Nationale prestaties op internationale sportevenementen kunnen leiden tot een kleine, korte termijn, stijging van het gevoel van nationale (sport)trots en welbevinden. Dit effect komt met name voor bij sporters, mannen en niet-immigranten². Nationale trots is een relatief stabiele indicator van nationale identificatie die niet snel verhoogd kan worden door een toenemende mate van sportsucces door het winnen van meer Olympische medailles².

² Elling, A., Van Hilvoorde, I. & Van den Dool, R. (2014) *Creating or awakening national pride through sporting success: A longitudinal study on macro effects in the Netherlands*. International Review for the Sociology of Sport 2014, Vol. 49(2) 129–151

4-meting Topsportklimaat – Factsheet Topsportcultuur

4/4

Conclusie

De ervaren trots en de waarde die de Nederlandse bevolking aan topsport toekent, lijkt af te nemen. Deze lange termijn-trend sinds 1998 staat haaks op de zeer hoge 'TeamNL-trots' die werd gemeten tijdens de Olympische Spelen van Sochi (cijfer 8,5+). Mogelijk speelt de schaduwzijde waarmee de sport (doping, matchfixing en seksuele intimidatie) sindsdien is geconfronteerd hierbij een rol.

Concrete adviezen

- Verschuif de doelen van commerciële partners van bonden en van NOC*NSF (meer) naar de maatschappelijke kant van topsport en breedtesport.
- Gebruik TeamNL als 'vehikel' om de maatschappelijke kracht van (top)sport te benutten.
- Besteed meer aandacht aan de positieve kracht van topsport, bijvoorbeeld door gebruik te maken van storytelling.
- Verhoog de mate van erkenning van het beroep van topsporter. In de 4-meting geeft 60% van de topsporters aan dat topsport in Nederland niet als volwaardig beroep wordt gezien.
- Sport draagt significant meer bij aan de trots van Nederlanders dan andere sectoren. Meer verdieping op deze relatie is nodig.

Colofon

De 4-meting van het Topsportklimaat is uitgevoerd in opdracht van NOC*NSF, met ondersteuning van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het onderzoek is uitgevoerd door de Universiteit Utrecht, Departement Bestuurs- en Organisationswetenschap, in samenwerking met het Mulier Instituut.

Universiteit Utrecht

Prof. dr. Maarten van Bottenburg
Bake Dijk, MA

Mulier Instituut

Dr. Agnes Elling
Drs. Remko van den Dool
Niels Reijgersberg, MSc

Voor verdere informatie over de 4-meting van het Topsportklimaat kunt u contact opnemen met Bake Dijk via B.Dijk@uu.nl.

Universiteit Utrecht

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie